

พัฒนาการของการคิดเชิงตรรกของ เด็กไทยวัยแรกเริ่ม
ในกรุงเทพมหานคร

นายกำนิง ภูริปริญญา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์บัณฑิต

แผนกวิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2518

000244

DEVELOPMENT OF LOGICAL THINKING
OF THAI EARLY ADOLESCENTS
IN BANGKOK METROPOLIS

Mr. Kamnueng Puriparinya

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1975

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อเนกัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตศึกษา

[Handwritten Signature]
.....
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ *[Handwritten Signature]* ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

[Handwritten Signature] กรรมการ

[Handwritten Signature] กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

อาจารย์ ดร. อมพร ยงกิตติกุล

คณบดีของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ พัฒนาการของการคิดเชิงตรรกของ เด็กไทยวัยแรกเริ่มในกรุงเทพมหานคร
ชื่อ นายคำนิง ภูริปริญญา แผนกวิชา จิตวิทยา
ปีการศึกษา 2518

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของการคิดเชิงตรรกของ เด็กไทยวัยแรกเริ่มใน กรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบการคิดเชิงตรรกของ เด็กไทยวัยแรกเริ่มชาย และหญิงในแต่ละ ระยะเวลา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนระดับอายุ 12 ถึง 16 ปี กำลังเรียนอยู่ในชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6, 7 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ปีการศึกษา 2517 ของโรงเรียน จากเขตต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร 10 โรงเรียน โดยสุ่มตัวอย่างมาแต่ละระดับอายุละ 80 คน นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีจำนวนเท่ากัน รวมทั้งหมด 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี แบบทดสอบ 2 ชุด คือแบบทดสอบสำหรับใช้วัดความสามารถในการคิดแบบอุปมาน และแบบทดสอบ วัดความสามารถในการคิดแบบอุปมาน แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแบบอุปมานสร้างขึ้น จากตัวปฏิบัติการคิดที่สำคัญ ๆ จากตัวปฏิบัติการการคิด 16 ตัว ของอินเฮลเคอร์ และเปียเจต์ และหลักคิดโดยซิมของอริสโตเติล ส่วนแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแบบอุปมานประกอบด้วย การอุปมาอุปไมย การลำดับตัวเลข การจัดเข้าพวก การสรุปความ และใช้โครงสร้าง จากหลักอุปมานของมิลล์ ให้กลุ่มตัวอย่างทุกคนตอบแบบทดสอบทั้ง 2 ชุดนี้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีความแปรปรวนสองชั้น การทดสอบรายคู่ โดยวิธีนิวแมน-คูลส์ และการวิเคราะห์แนวโน้ม

ผลการวิจัย

1. ความสามารถในการคิดเชิงตรรกของ เด็กไทยวัยแรกเริ่มในเขตกรุงเทพมหานคร ใน แต่ละระดับอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นที่ระดับอายุ 14 กับ 15 ปี

2. พัฒนาการของการคิดเชิงตรรกของเด็กลไทยวัยแรกรุนเพิ่มขึ้นตามระดับอายุ
3. เด็กลไทยวัยแรกรุนชาย และหญิงในเขตกรุง เทพมหานครมีความสามารถในการคิดเชิงตรรกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1

The data were analyzed by Two - way Analysis of Variance, the Multiple Range Test by Newman - Keuls Method and Trend Analysis.

The results were as follows :

1. The logical thinking ability of Thai early adolescents in Bangkok Metropolis was significantly different (at the .01 level) at each age level, except at fourteen and fifteen years of age.

2. The development of logical thinking of Thai early adolescents increased significantly with each age level (at the .01 level)

3. There was no significant difference (at the .01 level) in logical thinking ability between male and female Thai early adolescents in Bangkok Metropolis.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตกิตกุล ที่ได้
ขอคิดเห็นและคำแนะนำตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อาจารย์ ดร.นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ
ได้กรุณาแนะนำและช่วยเหลือเกี่ยวกับเอกสารประกอบการค้นคว้า ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ขอบคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ เพื่อน นักเรียน
โรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบคุณ
คุณพิณมาศ บุญมุสิก ที่ให้ความช่วยเหลือในการค้นคว้า ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดี

คำนี้ ภูริปริณญา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการรูปประกอบ	ฉ

บทที่

1.	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5
	การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	24
	สมมติฐานของการวิจัย	24
	ขอบเขตของการวิจัย	24
	ข้อตกลงเบื้องต้น	25
	ความจำกัดของการวิจัย	25
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	25
2.	วิธีดำเนินการวิจัย	27
	กลุ่มตัวอย่าง	27
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
	การทดลองใช้แบบทดสอบ	33
	การประเมินระดับความเชื่อถือใจของแบบทดสอบ	35
	การประเมินความแม่นยำของแบบทดสอบ	35

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การตรวจให้คะแนนและการวิเคราะห์ข้อมูล	40
3. ผลการวิจัย	42
4. การอภิปรายผลการวิจัย	55
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	59
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	70
ประวัติการศึกษา	103

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามโรงเรียนและระดับอายุ	29
2. ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ	38
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการคิดแบบอนุमान, อุปमान และแบบ ทดสอบทั้งชุด	38
4. ค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการคิดแบบ อนุमान	42
5. การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการคิดแบบอนุमान	43
6. ผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของคะแนนการคิดแบบอนุमान	44
7. การวิเคราะห์แนวโน้มของคะแนนการคิดแบบอนุमान	44
8. ค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการคิดแบบ อุปमान	46
9. การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการคิดแบบอุปमान	47
10. ผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของคะแนนการคิดแบบอุปमान	48
11. การวิเคราะห์แนวโน้มของคะแนนการคิดแบบอุปमान	48
12. ค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการคิดแบบ อนุमान - อุปमानรวมกัน	50
13. การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการคิดแบบอนุमान - อุปमान รวมกัน	51
14. ผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ของคะแนนการคิดแบบอนุमान - อุปमान รวมกัน	52
15. การวิเคราะห์แนวโน้มของคะแนนการคิดแบบอนุमान - อุปमानรวมกัน	52
16. แสดงค่าระดับความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบ ทดสอบการคิดแบบอนุमान	101
17. แสดงค่าระดับความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบ	

๑

รายการรูปประกอบ

รูปที่

หน้า

1. กราฟแสดงคามัชฌิม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน การคิดแบบอนุमान	45
2. กราฟแสดงคามัชฌิม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน การคิดแบบอุปมาน	49
3. กราฟแสดงคามัชฌิม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน การคิดแบบอนุमान - อุปมานรวมกัน	53